

VIỆC LÀM, SINH KẾ TRONG ĐẠI DỊCH COVID-19

NGUYỄN THỊ LINH*
HOÀNG BÁ THỊNH**

Từ khóa: đại dịch Covid-19, việc làm, sinh kế, phát triển con người.

Cuối năm 2019, virus Sars-Cov-2 (Covid-19) xuất hiện từ thành phố Vũ Hán (Trung Quốc), vào thời điểm đó, thế giới chưa hình dung được sức tàn phá của loại virus nguy hiểm này. Gần hai năm qua, nó trở thành đại dịch tàn phá khắp toàn cầu. Con địa chấn do Covid-19 đã làm xáo trộn trật tự của thế giới hiện đại, đời sống sinh hoạt của nhân loại thay đổi, tính mạng hàng triệu người bị đe dọa, các quốc gia tổn kém tiền của, nhân lực để phòng, chống nó. Các nghiên cứu cho thấy, đại dịch Covid-19 đã tác động đến việc làm, sinh kế của người lao động. Trên phạm vi toàn cầu có 114 triệu người bị mất việc làm vào năm 2020 so với năm 2019, số lao động làm việc không đủ thời gian quy đổi ra 255 triệu việc làm. Tại Việt Nam, trong quý II/2021, cả nước có 12,8 triệu người từ 15 tuổi trở lên bị ảnh hưởng tiêu cực bởi đại dịch Covid-19 bao gồm người bị mất việc làm, phải nghỉ giãn việc/nghỉ luân phiên, giảm giờ làm, giảm thu nhập. Lao động khu vực thành thị chịu thiệt hại nhiều hơn so với khu vực nông thôn. Có 21,9% lao động khu vực thành thị bị ảnh hưởng xấu, trong khi đó con số này ở nông thôn là 14,3%. Việc làm ở khu vực kinh tế phi chính thức chịu tác động nhiều hơn các lĩnh vực khác, phụ nữ bị ảnh hưởng việc làm, sinh kế hơn so với nam giới. Tình trạng mất và thiếu việc làm do tác động của đại dịch Covid-19 đang đe dọa nghiêm trọng đến thành tựu phát triển con người toàn cầu cũng như Việt Nam. Trên cơ sở các nguồn tài liệu thứ cấp, bài viết phân tích ảnh hưởng của đại dịch Covid-19 đến việc làm, sinh kế của người dân, qua đó phần nào thấy được những thách thức đang đặt ra đối với phát triển con người.

*ThS. NCS.; Học viện Cảnh sát nhân dân.

** GS.TS.; Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.